

Region Västmanland

Delårsrapport 2

2024

Innehåll

Inledning	3
Händelser av väsentlig betydelse	4
Förväntad utveckling	5
Hälso- och sjukvård	6
Tandvård	9
Folkhälsa	10
Kollektivtrafik	11
Regional utveckling och tillväxt	13
Fastigheter och lokaler	15
Digitalisering	16
Hållbarhet	17
Säkerhet och trygghet	18
Forskning, innovation och utbildning	19
Personal- och arbetsgivar- politik	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
Balanskravsresultat	33
Koncernen	34
Driftredovisning	37
Investeringsredovisning	38
Resultaträkning	39
Balansräkning	40
Redovisningsprinciper	41
Noter	42
Kassaflödesanalys	44
Bilaga	45

Inledning

Denna uppföljning avser regionens samlade uppdrag och ekonomi och utgår från innehållet i Regionplan och budget 2024-2026.

Delårsbokslutet innehåller en redovisning av uppnått resultat inom ansvarsområdena i Regionplanen.

För de mätbara mål och indikatorer som ska följas upp på delår, redovisas periodutfall och helårsprognos.

Prognosbedömning görs också av samtliga fullmäktigeuppdrag.

Mål och indikatorer

I redovisningen används trafikljus för prognosbedömningen av mål och indikatorer.

Grön/positiv: Bedöms utvecklas i önskad riktning

Gul/oförändrad: Bedöms få oförändrad eller otillräcklig utveckling

Röd/negativ: Bedöms utvecklas i oönskad riktning

Vit/bedöms ej = prognosbedömning görs ej

Uppdrag

Trafikljus används även för prognosbedömning av uppdragen.

Grön/planenligt: Bedöms bli genomfört enligt plan

Gul/delvis planenligt: Bedöms bli delvis genomfört enligt plan

Röd/ej planenligt: Bedöms ej bli genomfört

Ekonomi

Efter redovisningen av ansvarsområdena presenteras det ekonomiska delårsbokslutet per den 31 augusti tillsammans med en helårsprognos som bygger på delårsbokslutet. Här ingår resultatanalys, nämnder och förvaltningarnas prognostiserade resultat för 2024 och regionens investeringar.

Delårsrapporten innehåller också en redogörelse över bolag och samverkansorgan och sist finns övriga finansiella rapporter.

Delår 2 granskas av revisionen.

Händelser av väsentlig betydelse

Invånare

Nya e-tjänster riktade till invånarna när de söker vård eller åker kollektivt har lanserats under perioden. E-tjänsterna medför bättre service till invånaren samtidigt som de ska bidra till ökad effektivitet och minskade kostnader för verksamheten. Former för bättre samverkan mellan regionen och kommunerna har utvecklats, till exempel inom områdena folkhälsa, näringslivsutveckling, trafikförsörjning och för grupper såsom äldre samt barn och ungdomar. Takten har också höjts i arbetet med trygghetsskapande åtgärder.

Tjänst/process

Givet det ekonomiska läget har perioden präglats av återhållsamhet och restriktivitet. Stora utvecklingsarbeten som i sig kommer resultera i bättre och effektivare tjänster och processer har löpt på, samtidigt som mer omedelbara kostnadsdämpande åtgärder beslutats och börjat genomföras. I kommande planerings- och utvecklingsarbete är förändrade demografiska förutsättningar i form av lägre födelsetal, och därmed långsiktigt en än tuffare försörjningskvot, viktiga parametrar att beakta.

Medarbetare

Perioden har kännetecknats av stora utmaningar samtidigt som viktiga utvecklingsinsatser löpt på för att behålla goda villkor och en hälsofrämjande arbetsplats. Under årets början ökade antalet anställda snabbt och i mars beslutades därför om anställningsstopp. Under perioden har ett nytt rikstäckande "hyravtal" slutits som, tillsammans med intern planering, bidragit till att användandet av inhyrd personal minskat. Utfallet och de åtgärder som pågår för att få till rätt matchning utifrån regionens uppdrag och förutsättningar kommer att följas noga under hösten.

Ekonomi

Balanskravsresultatet för perioden blev -561 miljoner kronor och prognostiseras till -690 miljoner kronor för helåret, vilket är en förbättring sedan delår 1. Prognosen stärks bland annat av kostnadsdämpande åtgärder i nämnder och förvaltning och högre skatteintäkter.

Delårsresultat (efter finansiella poster) uppgår till -135 miljoner kronor och prognosen för helåret är -270 miljoner kronor (budget -53 miljoner kronor).

Regionens kostnadsnivå liksom kostnadsutvecklingstakt är dock fortsatt hög och behöver sänkas för att möta framtida investeringar och för att regionens resultat ska kunna upprätthållas enligt god ekonomisk hushållning.

Förväntad utveckling

Det verkar som att botten på den svenska lågkonjunkturen har nåtts och en återhämtning ligger framför oss. Inflationen är låg, penningpolitiska lättnader både realiserats och förväntas med räntesänkningar på bred front både i Sverige och internationellt. Detta ger en skjuts uppåt för svensk konjunktur, till en början främst drivet av hushållens konsumtion men successivt även genom ökad export. En allt starkare konjunktur smittar av sig på arbetsmarknaden, men med eftersläpning efter att produktiviteten först stärkts. Först i slutet av 2025, påbörjas en nedgång av arbetslösheten.

SCB:s nya befolkningsframskrivning (från april i år) visar en långsammare framtida befolkningsökning jämfört med tidigare framskrivningar. Det beror främst på ett beräknat lägre barnafödande och antagande om lägre invandring.

Även om inflationen nu är låg består den ökade kostnadsnivån vilket påverkar regionens kostnader där kostnadsutvecklingen fortsatt är högre än intäktsutvecklingen. Obalanser inom hälso- och sjukvården och de stora investeringarna i bland annat nytt akutsjukhus Västerås samt ombyggnation av sjukhuset i Köpings gör att regionen fortsatt har stora utmaningar att hantera. Detta trots att regionens kostnader för pensioner minskar med drygt 600 miljoner kronor för 2025 samt att skatteintäkterna förväntas öka. Även koncernbolagen står inför stora investeringar, bland annat nya elbussar och livslängdsförlängande åtgärder i tåg, vilket på sikt kommer påverka regionens kostnader. Utöver detta planeras för en ny bussdepå som också kommer öka regionens kostnader.

Prioritering av investeringar, fortsatt arbete med att sänka kostnadsnivå och kostnadsutvecklingstakt, omställning till framtidens hälso- och sjukvård, införande av effektivare arbetssätt samt en minskning av antalet anställda krävs för att kunna erbjuda en god välfärd även långsiktigt.

För de mätbara mål och indikatorer som ska följas upp på delår, redovisas periodutfall och helårsprognos sker redovisning utifrån ansvarsområden i efterföljande kapitel. Prognosbedömning görs också av samtliga fullmäktigeuppdrag. Under rubriken Koncern redovisas bolagens ekonomiska utfall samt prognos på finansiell ställning vid årets slut.

Hälso- och sjukvård

Perioden i sammanfattning

Under perioden har både operationer och öppenvårdsproduktion ökat, såväl inom primärvård, specialiserad vård som upphandlad vård, vilket är positivt och också nödvändigt för att klara vårdgarantin. I vissa delar av verksamheten, framför allt slutenvård och akutverksamhet, har sommaren inneburit stora svårigheter med bemanningen.

Uppdragen i förvaltningsplanen har i stort pågått enligt plan och uppdragen inom ramen för "Målbild hälso- och sjukvård 2029" har påbörjats. Arbetet med förflyttningen av hälso- och sjukvården fortsätter under hösten parallellt med hantering av utmaningarna inom ekonomi, kompetensförsörjning och verksamhet.

Prognosbedömning av indikatorer

Mål	Indikator	Prognos
Invånarnas är nöjda och trygga	Andel invånare som har förtroende för vårdcentraler	-
	Andel invånare som har förtroende för sjukhus	-
	Andel invånare som anser att väntetiderna vid vårdcentralerna är rimliga	-
	Andel invånare som anser att väntetiderna vid sjukhusen är rimliga	-
Tjänsterna håller god kvalitet	Medicinsk kvalitet inklusive patientsäkerhet: Målnivåer enligt Vården i siffror; andel indikatorer som når uppsatta målnivåer	-
	Andel patienter som får vård minst enligt vårdgarantin:	
	Primärvård 0 + 3 dagar	Oförändrad
	Specialistsjukvård 90 + 90 dagar	Oförändrad
	Barn- och ungdomspsykiatri 30 + 30 + 30 dagar	Oförändrad
	Andel distansbesök av totalt genomförda besök	Oförändrad
	Andel tolkuppdrag som genomförs på distans (telefon eller video) av totalt genomförda tolkuppdrag	-

Kommentarer till indikatorer

Vårdgaranti

Av vårdgarantins fyra indikatorer "0, 3, 90, 90" är utfallet i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. Vad gäller primärvården är bedömningen att värdena är stabila och prognosen är att de kommer att ligga på ungefär samma nivå vid årets slut.

Inom specialistsjukvården är prognosen att tillgänglighet både till nybesök och operation kommer att förbättras under hösten. Planering pågår för att öka operationsresurserna i Västerås

vilket ska minska operationsköerna. Trots förväntad förbättring kommer gällande tidsgräns inte att uppnås för samtliga patienter och prognosbedömningen blir därmed gul.

Indikatorerna för BUP (besök, utredning, behandling) redovisar både försämring och förbättring jämfört med föregående år. Bedömningen är att tillgängligheten kommer att förbättras under hösten genom köp av externa utredningar. Trots förväntad förbättring kommer gällande tidsgränser inte att uppnås och utfallet ligger långt från målvärdet. Prognosbedömningen sätts till gul.

Ett förslag finns framtaget till en långsiktig planering för att få väntetider som följer vårdgarantins gränser inom alla verksamheter. Utgångspunkten är att Vårdgarantienheten blir navet gällande vårdgarantiärenden.

Vårdgaranti: Översikt utfall vid delår 2 2024 jämfört delår 2 2023

Andel patienter som fått hjälp inom uppsatta tidsgränser.

	2024	2023
Kontakt samma dag (0)	86 %	88 %
Besök inom 3 dagar (3)	82 %	80 %
Första besök inom 90 dagar (90)	78 %	78 %
Operation/åtgärd inom 90 dagar (90)	67 %	67 %
BUP besök inom 30 dagar	29 %	52 %
BUP, utredning inom 30 dagar	37 %	20 %
BUP, behandling inom 30 dagar	15 %	43 %

Ytterligare information om vårdens tillgänglighet finns i Hälso- och sjukvårdsnämndens delårsrapport (HSF240063).

Distansbesök

Utfallet på indikatorn vid delår 2 2024 är 2,0 procent att jämföra med 1,6 procent vid delår 2 2023. Utvecklingen går i rätt riktning, framför allt inom psykiatrin, men den är otillräcklig och indikatorn bedöms därmed som gul.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
1. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden med utgångspunkt från god och nära vård samt ny nationell cancerstrategi säkerställa att framtidens cancervård utvecklas i Västmanland inklusive rehabilitering och ökad hörsamhet till screening.	Planenligt
2. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden utreda mobil lågröskelverksamhet samt ta fram förslag på hur beroendevården kan stärkas.	Planenligt
3. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden öka samarbetet med länets kommuner avseende barns stöd i skolan.	Delvis planenligt
4. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa insatser som stärker föräldraförmågan och vara pådrivande för fler familjecentraler i länet.	Planenligt
5. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden söka gemensamma lösningar med länets kommuner avseende kompetensförsörjning samt kompetenshöjning gällande äldres vård.	Planenligt
6. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden arbeta för att öka andelen distanstolkning i syfte att minska kostnaderna, öka tillgängligheten och minska miljöpåverkan.	Planenligt
7. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden verka för att motivation, förståelse och resultat gällande god vårdhygien ökar.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

1. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden med utgångspunkt från god och nära vård samt ny nationell cancerstrategi säkerställa att framtidens cancervård utvecklas i Västmanland inklusive rehabilitering och ökad hörsamhet till screening:

Planerade insatser pågår och bedöms fortsätta planenligt. Gap-analys har genomförts av följsamhet till vårdprogram cancerrehabilitering och initiativ för samverkan mellan patientorganisationer har inletts. Utveckling av hemsjukvård för barn pågår och utbildning för medarbetare på barnkliniken har startats. Beteendeanalys har genomförts i syfte att öka deltagandet hos utrikesfödda kvinnor i screeningerbjudande.

2. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden utreda mobil lågtröskelverksamhet samt ta fram förslag på hur beroendevården kan stärkas:

Direktiv för utredning av mobil lågtröskelverksamhet framtaget för godkännande och utredning pågår avseende ökad tillgång till läkemedelsassisterad rehabilitering. Arbetet löper planenligt.

3. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden öka samarbetet med länets kommuner avseende barns stöd i skolan:

Uppdraget bedöms löpa delvis planenligt. Arbetet är påbörjat och ansvar för dyslexiutredningar hos barn ses över.

4. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa insatser som stärker föräldraförmågan och vara pådrivande för fler familjecentraler i länet:

Förberedande insatser gällande familjecentraler är genomförda. Digitalt föräldraskapsstöd är klart och utveckling av gruppverksamhet pågår. Arbetet löper planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt.

5. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden söka gemensamma lösningar med länets kommuner avseende kompetensförsörjning samt kompetenshöjning gällande äldres vård:

Inventering med kommunerna genomförd och möten planeras under hösten. Arbetet löper planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt.

6. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden arbeta för att öka andelen distanstolkning i syfte att minska kostnaderna, öka tillgängligheten och minska miljöpåverkan:

Verksamheterna arbetar aktivt med att använda telefon- eller videotolk. Arbetet löper planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt.

7. Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden verka för att motivation, förståelse och resultat gällande god vårdhygien ökar:

Arbetet löper planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt. Dock finns utmaningar med följsamhet till basala hygien- och klädregler i flera verksamheter.

Uppdrag från 2023 som ej löper planenligt beskrivs nedan:

Uppdrag 7: Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder bidra till hälsofrämjande insatser som leder till ett förbättrat hälsoläge i länet.

Hälso- och sjukvårdsnämndens aktivitet att stärka egenvård vid nyupptäckt hypertoni är förse- nad på grund av svårigheter att rekrytera patienter.

Uppdrag 22: Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden låta utvärdera enheten för planerade operationer i Sala utifrån ekonomi, arbetsmiljö och påverkan på övriga operations- verksamheter.

Efter flera förseningar startade EPOS i mitten på april och genomförde fram till början på juli 350 operationer. Under slutet av sommaren inträffade en vattenskada med sänkt kapacitet som följd. Produktionen kommer att vara i gång igen fullt ut från mitten av september.

Tandvård

Perioden i sammanfattning

Utfallet inom tandvården ser huvudsakligen bra ut. Inom barn- och ungdomstandvården ligger antalet undersökta patienter över målnivån och fler patienter har fått hjälp med tandreglering jämfört med förra året. Inom den uppsökande tandvården har dock antalet munhälsobedömningar minskat i jämförelse med 2023, och återkoppling kommer ges till upphandlade leverantörer om kvarvarande bedömningar som ska utföras före årets slut.

Prognosbedömning av indikatorer

Mål och indikatorer inom området följs upp på årsbasis.

Prognosbedömning av uppdrag

Inga specificerade uppdrag till området 2024.

Folkhälsa

Perioden i sammanfattning

Arbetet inom folkhälsoområdet har löpt på med fokus framför allt på utvecklingsarbetet "Kraftsamling" som inleddes förra året och uppdraget gällande föräldraskapsstöd. En utmaning att hantera framåt är den pressade situationen för många kommuner som gör det svårt att prioritera tid för samverkan.

Prognosbedömning av indikatorer

Mål och indikatorer inom området följs upp på årsbasis.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
8. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden prioritera hälsofrämjande och förebyggande insatser utifrån hälsoekonomi och där störst effekt på befolkningsnivå uppnås.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

8. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden prioritera hälsofrämjande och förebyggande insatser utifrån hälsoekonomi och där störst effekt på befolkningsnivå uppnås:

Regionala utvecklingsnämndens planerade insatser har genomförts under perioden och arbetet förväntas fortsätta planenligt under resten av året. Bland annat har befolkningsundersökningarna digitaliserats och tillgängliggjorts via webb och tillsammans med kommunerna har relevanta projektsatsningar identifierats för genomförande.

Hälso- och sjukvårdsnämndens planerade insatser för att främja hälsosamma levnadsvanor har genomförts planenligt och förväntas fortsätta enligt plan. Insatser kopplade till fallprevention är något försenade men pågår inom ramen för program Nära Vård.

Bedömningen är sammantaget att uppdraget huvudsakligen kommer genomföras planenligt och prognosen blir därmed grön.

Uppdrag från 2023 som ej löper planenligt beskrivs nedan:

Uppdrag 6: RUN ska leda arbetet med länets aktörer för förbättrat hälsoläge i befolkningen.

Fyra kommuner är för närvarande involverade. Uppdraget bedöms bli delvis genomfört då kommunerna har begränsade resurser och kapacitet att samverka.

Kollektivtrafik

Perioden i sammanfattning

Under året har resenärerna varit starkt påverkade av såväl planerat som akut inställda turer inom tågtrafiken. Trots att både personalbristen och antalet inställda tågturer har minskat är tillgängligheten fortsatt mycket låg trots att Tåg i Bergslagen kommer ha en fortsatt reducerad trafik till och med september. Sedan 16 juni har Mälardalstrafik en ny operatör, och detta nöd-avtal medför ökade kostnader och förbättrad men fortsatt för låg tillgänglighet.

Tillförlitligheten i busstrafiken ligger däremot fortsatt i topp och allmänhetens och resenärernas nöjdhet ökar liksom antal resor.

Flera projekt pågår för att effektivisera och digitalisera verksamheten samt att få en robust tågtrafik och därmed kunna reducera den parallellgående busstrafiken.

Prognosbedömning av indikatorer och mål

Mål	Prognos	Indikator	Prognos
Invånarna är nöjda	Positiv	Andel invånare som är nöjd med kollektivtrafiken	Positiv
		Kollektivtrafikens marknadsandel	Negativ
Tjänsterna håller god kvalitet	Oförändrad	Andel inställda turer inom tågtrafiken	Positiv
		Andel inställda turer inom busstrafiken	Oförändrad
		Punktlighet inom tågtrafik	Negativ

Kommentarer till indikatorer och mål

Nöjd med kollektivtrafiken

Utfallet på indikatorn vid delår 2 2024 är 61 procent vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Indikatorn förväntas utvecklas försiktigt positivt framöver, och prognostiseras som grön.

Marknadsandel

Utfallet på indikatorn vid delår 2 2024 är 14 procent att jämföra med 16 procent vid delår 2 2023¹. Mätningen visar på en försämring, trots att resor och biljettintäkter ökar. Utvecklingen har gått i önskad riktning, och indikatorn prognostiseras som röd.

Invånarna är nöjda

Baserat på utfall och prognosbedömning av indikatorerna ovan, prognostiseras målet "Invånarna är nöjda" som grönt.

¹ Utfallet ska tolkas med försiktighet på grund av byte av undersökningsföretag och effekter av detta.

Inställda turer tåg

Utfallet på indikatorn vid delår 2 2024 är 12 procent att jämföra med 13 procent vid delår 2 2023. Mätningen visar på en förbättring och indikatorn förväntas utvecklas positivt. Den prognostiseras därmed som grön.

Inställda turer buss

Utfallet på indikatorn vid delår 2 2024 är 0,3 procent att jämföra med 0,2 procent vid delår 2 2023. Utvecklingen har gått i önskad riktning men skillnaden är mycket liten. Indikatorn prognostiseras som gul.

Punktlighet tåg

Utfallet på indikatorn vid delår 2 2024 är 80 procent vilket är en försämring jämfört med föregående år då värdet uppgick till 84 procent. Utvecklingen har gått i fel riktning och förväntas inte ändras under resterande del av året. Indikatorn prognostiseras som röd.

Tjänsterna håller god kvalitet

Baserat på utfall och prognosbedömning av indikatorerna ovan, prognostiseras målet "Tjänsterna håller god kvalitet" som gult.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
9. Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden identifiera behov av länsöverskridande trafik i samverkan med berörda grannlän.	Planenligt
10. Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden arbeta med utveckling av kapacitetsstark kollektivtrafik.	Planenligt
11. Under 2024 ska kollektivtrafiknämnden verka för fler trygghetsåtgärder i kollektivtrafiken.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

9. Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden identifiera behov av länsöverskridande trafik i samverkan med berörda grannlän:

Nytt avtal om länsöverskridande busstrafik med UL är klart. Samverkan är en fortlöpande process och nya möjligheter ses över kontinuerligt. Uppdraget prognostiseras som grönt.

10. Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden arbeta med utveckling av kapacitetsstark kollektivtrafik:

Uppdatering av trafikförsörjningsprogrammet har startats och arbete pågår med att undersöka möjligheter till utökad anropsstyrd trafik. Autonom körning in till hållplatsen kommer att testas under Q4 2024 - Q1 2025 i samverkan med Svealandstrafiken. Insatserna pågår och förväntas fortsätta planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt.

11. Under 2024 ska kollektivtrafiknämnden verka för fler trygghetsåtgärder i kollektivtrafiken:

Utifrån analys av resultatet från Kollektivtrafikbarometern om trygghet pågår dialog och bland annat bidrar en bra trafikinformation och punktlighet till en ökad trygghetskänsla. När det gäller den särskilda kollektivtrafiken sker samverkansmöten med taxibolagen och inspektionsrundor där alla eventuella avvikelser utreds. Inför nästa transportavtal lanseras ett nytt kvalitetsuppföljningskoncept. För att förbättra användarmöjligheten för kunderna pågår införandet av en ny VL-app med beräknad lansering Q4 2024. Nya hållplatsskärmar är på gång att installeras. Arbetet löper planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt.

Regional utveckling och tillväxt

Perioden i sammanfattning

Under perioden har en remiss inför uppdatering av RUS genomförts samtidigt som ett arbete med uppföljning av RUS har pågått. Storregional systemanalys har färdigställts inom ramen för "En Bättre Sits" och arbetet med den regionala systemanalysen har fortsatt. Även arbetet inför nästa länstransportplan har påbörjats. Region Västmanland har skrivit överenskommelser som gäller 2024–2026 med samtliga tio kommuner inom Resurscentrum konst och Film Västmanland. En förstudie om gemensamt etableringsarbete i länet har blivit klar under perioden.

Prognosbedömning av indikatorer

Mål och indikator inom området följs upp på årsbasis.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
12. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden och övriga nämnder arbeta med att verkställa intentionerna i RUS:en internt i Region Västmanland och tillsammans med länets kommuner och andra intressenter.	Planenligt
13. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden samla och koordinera arbetet för ökad tillväxt och ett starkare företagsklimat i länet.	Planenligt
14. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden samla och koordinera arbetet kring kraftförsörjning i bred samverkan. Detta uppdrag ersätter RF 34 från RPB 23.	Planenligt
15. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden ta fram en omvärldsanalys av möjliga driftsformer för verksamhet inom scenkonst.	Planenligt
16. Under planperioden ska Tärna Folkhögskola i större utsträckning matcha utbildningarna mot arbetsmarknadens behov.	Delvis planenligt
17. Regionala utvecklingsnämnden ska, i dialog med regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden, under planperioden tillsammans med övriga intressenter arbeta vidare med kort- och långsiktiga trafiklösningar för Finnsletten, inklusive tågstopp. Tillsammans med intresserade kommuner ska regionen agera för att tågstopp så snabbt som möjligt blir en del av Trafikverkets planeringsunderlag. Detta uppdrag ersätter uppdrag 11 från RP 2023.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

12. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden och övriga nämnder arbeta med att verkställa intentionerna i RUS:en internt i Region Västmanland och tillsammans med länets kommuner och andra intressenter:

Samverkan sker inom en bredd av områden där utmaningar fångas upp till exempel inom infrastruktur, bredband, kraftförsörjning. Det sker även större arbeten inom ramen för Kraftsamling för bättre hälsa. Arbetet förväntas pågå enligt plan och därför prognostiseras uppdraget som grönt.

13. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden samla och koordinera arbetet för ökad tillväxt och ett starkare företagsklimat i länet:

Regionala utvecklingsförvaltningen har genomfört analys av företagsklimatet, med kommunala och politiska dragningar. Flera kommuner visar positiva resultat i de officiella mätningarna. Kommunerna arbetar vidare med insatser. Det finns förankrat beslut om att påbörja ett länsgemensamt projekt för att främja etablering och investeringar. Arbetet förväntas pågå enligt plan och därför prognostiseras uppdraget som grönt.

14. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden samla och koordinera arbetet kring kraftförsörjning i bred samverkan. Detta uppdrag ersätter RF 34 från RPB 23:

Inom Effektförum har arbetsformerna utvecklats och samverkan har fördjupats med samhällsbyggnadsnätverket och näringslivschefsnätverket. Vidare har samverkan fördjupats med Länsstyrelsen som fått nya uppdrag inom området kraftförsörjning. Arbetet löper planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt.

15. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden ta fram en omvärldsanalys av möjliga driftsformer för verksamhet inom scenkonst:

Regionala utvecklingsförvaltningen har påbörjat en omvärldsanalys av vilka driftsformer som idag finns i landet. Arbetet löper på och uppdraget bedöms som grönt.

16. Under planperioden ska Tärna Folkhögskola i större utsträckning matcha utbildningarna mot arbetsmarknadens behov:

Tärna folkhögskola har under året börjat undersöka förutsättningarna för att förändra kursutbudet. Arbetet löper på med viss fördröjning av genomslag och uppdraget prognostiseras som gult.

17. Regionala utvecklingsnämnden ska, i dialog med regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden, under planperioden tillsammans med övriga intressenter arbeta vidare med kort- och långsiktiga trafiklösningar för Finnslätten, inklusive tågstopp. Tillsammans med intresserade kommuner ska regionen agera för att tågstopp så snabbt som möjligt blir en del av Trafikverkets planeringsunderlag. Detta uppdrag ersätter uppdrag 11 från RP 2023:

Förbättrad tillgänglighet till Finnslätten har diskuterats i olika forum tillsammans med KTF och Västerås stad. Arbetet löper på planenligt och uppdraget prognostiseras som grönt.

Perioden i sammanfattning

Under perioden har arbetet med att ta fram en ny lokalförsörjningsplan för sjukhuset i Köping pågått och kommer att slutföras under oktober för att därefter gå in i berednings- och beslutsprocess. Lokalerna för EPOS har driftsatts med bland annat serviceteam och logistikförråd. Nytt akutsjukhus Västerås fortsätter arbetet med etapp 1 planenligt med byggnation av vårdbyggnaden. Projekteringsarbetet har avslutats under våren 2024 och resulterat i en bygghandling. Under året har montage av stomme inletts enligt plan.

Prognosbedömning av indikatorer

Inga specificerade mål eller indikatorer inom området 2024.

Prognosbedömning av uppdrag

Inga specificerade uppdrag inom området 2024.

Uppdrag 33 från 2023 om åtgärder för effektiv energiförbrukning och minskade energikostnader har fortsatt även detta år med positiva resultat. Bland annat kan en viss nedgång i energiförbrukningen ses efter den uppgång som skedde under pandemiperioden. Utvecklingen sker etappvis relaterat till genomförda insatser och en större förändring kommer att ske kopplat till NAV – etapp 1.

Digitalisering

Perioden i sammanfattning

Ett stort antal utvecklingsarbeten med koppling till digital teknik pågår i regionens verksamheter. Det gäller både stöd- och kärnverksamheter. Några exempel är automatiserad överföring av information till kvalitetsregister, egenmonitorering, chatt och egenvårdsrådgivning samt elektronisk underskrift. Utveckling inom informationsdriven vård och AI är också på agendan internt i regionen och i samverkan med andra parter.

En viktig milstolpe som nåddes i början på året var att samtliga kommuner då blev knutna till Cosmic. Under perioden har nästa steg påbörjats, att undersöka möjligheterna till ett införande av sammanhållen journal för den kommunala elevhälsan. På grund av omvärldsläget pågår också arbete för höjd säkerhet och beredskap inom it-området.

Kommande utvecklingsarbete kopplat till målbild HoS 2029 och NAV (Nytt Akutsjukhus Västerås) tar allt större resurser i anspråk.

Prognosbedömning av indikatorer

Inga specificerade mål eller indikatorer inom området 2024.

Prognosbedömning av uppdrag

Inga specificerade uppdrag till området 2024.

Hållbarhet

Perioden i sammanfattning

Arbete har pågått enligt plan och med fokus på kravställande i inköpsprocessen. Regionens kemikaliehanteringssystem har bytts ut vilket kommer innebära förbättringar i form av smidigare arbetsprocesser och riskbedömningar. Inom social hållbarhet har fokus varit på barnrättsperspektiv och arbetet med att upptäcka våldsutsatta patienter i samverkan med Ungdomsmottagning och BVC.

Prognosbedömning av indikatorer

Mål och indikatorer inom området följs upp på årsbasis.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
18. Under 2024 ska regionstyrelsen arbeta för att omhänderta hållbarhetsprogrammet i regionplan och budget 2025–2027 i syfte att öka tydligheten och underlätta måluppfyllelse.	Planenligt
19. Under 2024 ska regionstyrelsen tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden utvärdera beslutet att ge asylsökande och personer som vistas i Sverige utan tillstånd sjukvård, tandvård samt habilitering och hjälpmedel på samma villkor som folkbokförda i Västmanlands län.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

18. Under 2024 ska regionstyrelsen arbeta för att omhänderta hållbarhetsprogrammet i regionplan och budget 2025–2027 i syfte att öka tydligheten och underlätta måluppfyllelse:

Uppdraget är genomfört och program för hållbarhet har ersatts av styrsignaler i regionplan och budget.

19. Under 2024 ska regionstyrelsen tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden utvärdera beslutet att ge asylsökande och personer som vistas i Sverige utan tillstånd sjukvård, tandvård samt habilitering och hjälpmedel på samma villkor som folkbokförda i Västmanlands län:

En utvärdering är framtagen och överlämnad till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Säkerhet och trygghet

Perioden i sammanfattning

Utvecklingen inom området civilt försvar och beredskap går snabbt och regionens ökande insatser har fortsatt under perioden. Fokus har främst varit inställt på robusthetsfrågor och kontinuitetshantering tillsammans med berörda förvaltningar och samverkanspartner.

Prognosbedömning av indikatorer

Inga specificerade mål eller indikatorer inom området 2024.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
20. Under planperioden ska regionstyrelsen involvera samarbetspartners, kommuner och andra relevanta aktörer i arbetet med att stärka Region Västmanlands beredskap.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

20. Under planperioden ska regionstyrelsen involvera samarbetspartners, kommuner och andra relevanta aktörer i arbetet med att stärka Region Västmanlands beredskap: Arbete pågår och regionen deltar i flera projekt och övningar avseende försörjningsberedskap och beredskapsplanering. Uppdraget bedöms fortskrida planenligt och prognostiseras som grönt.

Forskning, innovation och utbildning

Perioden i sammanfattning

Förutom ett omfattande utvecklingsarbete rörande utlysningar av forskningsmedel och innovationsstöd, har under perioden Kliniskt träningscentrum (KTC) flyttat in i nyrenoverade lokaler som utformats för att på bästa sätt möta olika behov. Utbildningar via KTC är igång och utvärderingar visar på mycket hög kvalitet och trygghet i utförandet.

Prognosbedömning av indikatorer

Mål och indikatorer inom området följs upp på årsbasis.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
21. Under planperioden ska regionstyrelsen verka för att öka andelen externfinansiering i pågående och framtida forsknings- och innovationsprojekt.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

21. Under planperioden ska regionstyrelsen verka för att öka andelen externfinansiering i pågående och framtida forsknings- och innovationsprojekt:

CIFU har under perioden hjälpt regionens verksamheter att hitta extern finansiering och förmedla förfrågningar från akademi och industri om deltagande i externfinansierade innovationsprojekt. Parallellt har också ett arbete pågått (finansierat med EU-medel) för att stärka kompetensen inom området externfinansiering. Arbetet bedöms fortsätta löpa planenligt och uppdraget prognostiseras därmed som grönt.

Personal- och arbetsgivarpolitik

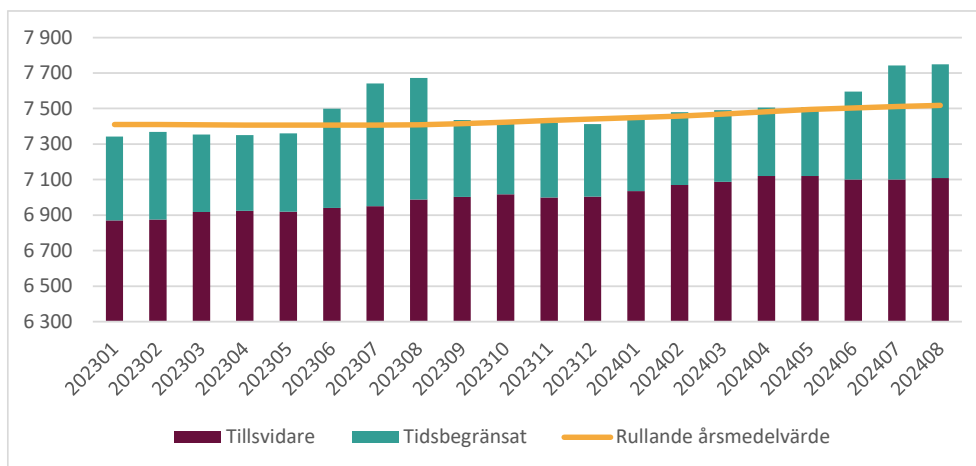
Perioden i sammanfattning

Anställningsstopp

Till följd av det ekonomiska läget och ökningen av antalet anställda under inledningen av året infördes anställningsstopp från 20 mars.² Sedan maj har ökningen av tillsvidareanställda avstannat och under sommaren har antalet tillsvidareanställda minskat något. Antalet tidsbegränsat anställda ökade juni-augusti för att täcka semesterledigheter, en minskning förväntas ses under hösten. Utvecklingen av antal anställda följs löpande.

Den arbetade tiden ökade med 0,16 procent, motsvarande 10 årsarbetare, jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen skedde bland den egna personalen i samtliga yrkesgrupper och tid utförd av inhyrd personal minskade.

Antal anställda

Avtalsrörelse

Under vårens avtalsrörelse lade Kommunal ett varsel om strejk som togs tillbaka dagen innan det skulle trätt i kraft. Vårdförbundet varslade om en övertid-, mertid och nyanställningsblockad som trädde i kraft och pågick under april till juni. De tidsbegränsade centrala avtalen gäller till 2025, vilket innebär att det blir avtalsrörelse även nästa år.

Prognosbedömning av indikatorer

Mål	Indikator	Prognos
Medarbetare stannar och utvecklas i Region Västmanland	Hållbart medarbetarengagemang (HME-index)	-
	Personalomsättning (Nuläge från 2023)	-
	Kvarstannande (Nuläge från 2023)	-

² En process för avsteg från anställningsstoppet upprättades och alla anställningar som genomförs måste ha ett godkänt avsteg.

Sjukfrånvaro

Oförändrad

Inhyrd personal (arbetad tid utförd av inhyrd personal minskar)

Positiv

Måluppfyllelse i personal- och arbetsgivarprogram (Gäller från 2023)

-

Kommentarer till indikatorer

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för perioden var oförändrad från föregående år och bedöms inte förändras fram till årsskiftet varför indikatorn prognostiseras som gul.

Korttidsfrånvaron utgjorde 3,4 procent. Spridningen i sjukfrånvaron var stor mellan olika yrkesgrupper; den var som högst bland städmedarbetare, undersköterskor, skötare, vårdnära servicemedarbetare med flera och som lägst bland ledningspersonal, kultur- och utbildningspersonal och läkare. Sjukfrånvaron varierade också mellan de olika förvaltningarna och utmaningarna ser olika ut i olika verksamheter.

Sjukfrånvaro mätt i procent, ackumulerat juli	2023	2024
Total sjukfrånvaro	7,1	7,1
varav sjukdag 1-14	3,4	3,4
varav sjukdag 15-90	1,4	1,4
varav sjukdag 91-365	1,3	1,3
varav sjukdag 366-	1,0	1,1
Kvinnor	7,8	7,8
Män	4,8	4,6
0-29 år	7,9	7,1
30-49 år	6,6	6,9
50 år -	7,5	7,4
Långtidssjukfrånvaro (andel över 60 dagar)	37,3	38,2

Inhyrd personal

Arbetad tid utförd av inhyrd personal minskade med 37 procent under perioden januari-juli jämfört med föregående år, från cirka 259 000 timmar till 162 000 timmar. Utvecklingen förväntas fortsätta i rätt riktning och indikatorn bedöms som grön.

Störst minskning syns bland sjuksköterskor, men det har även skett en minskning inom andra yrkesgrupper. Under perioden har regionen anslutit till det nationella hyravtalet för inhyrning av läkare och sjuksköterskor. Samtliga 21 regioner har ett gemensamt ansvar att följa och förvalta avtalet. Implementeringen av avtalet gick bra men leverans av hyrläkare och hyrsjuksköterskor har generellt minskat på grund av färre beställningar och delvis uteblivna leveranser under sommaren.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
22. Under hela planperioden ska regionstyrelsen se över förutsättningarna för seniora medarbetare att förlänga arbetslivet.	Delvis planenligt
23. Under hela planperioden ska regionstyrelsen stärka insatser för att ta tillvara kompetensen hos fler som är hälso- och sjukvårdsutbildade utanför EU och ESS.	Planenligt
24. Under hela planperioden ska regionstyrelsen möjliggöra tidigare start för studenter i arbetslivet.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

22. Under hela planperioden ska regionstyrelsen, se över förutsättningarna för seniora medarbetare att förlänga arbetslivet:

Med utgångspunkt i forskning om hållbart arbetsliv kommer en gapanalys att genomföras för att undersöka skillnaden mellan vilka faktorer som primärt motiverar regionens medarbetare

att stanna längre i arbete och vilka faktorer som redan finns på plats i regionen. Arbetet kommer resultera i ett förslag till fortsatta insatser för ett förlängt arbetsliv för seniora medarbetare. Arbetet har försenats något, men bedöms fortsättningsvis löpa enligt plan varför uppdraget prognostiseras som gult.

23. Under hela planperioden ska regionstyrelsen stärka insatser för att ta tillvara kompetensen hos fler som är hälso- och sjukvårdsutbildade utanför EU och ESS:

Regionen erbjuder praktiktjänstgöring, vilket är det sista steget för att kunna ansöka om svensk legitimation för den som är utbildad utanför EU och ESS. Det finns en etablerad process för hur efterfrågan på praktiktjänstgöring hanteras. Berörda personer hänvisas till en öppen rekryteringsannons som kontinuerligt stäms av med aktuella verksamheter. Under perioden har regionen till exempel erbjudit praktiktjänstgöring för röntgensjuksköterska och läkare. Uppdraget har genomförts enligt plan och prognostiseras som grönt.

24. Under hela planperioden ska regionstyrelsen möjliggöra tidigare start för studenter i arbetslivet:

Studentsjuksköterska har införts där studenter i slutfasen av sin utbildning får möjlighet att bekanta sig med en verksamhet inom regionen. Syftet med anställningen är att ge studenten möjlighet att träna på att planera, genomföra, dokumentera och utvärdera omvårdnads- och medicinska moment, tillsammans med en mentor. Det är ett sätt att minska gapet mellan utbildning och yrkesliv och för regionen att skapa en värdefull kontakt med, förhoppningsvis, framtida medarbetare. Uppdraget löper enligt plan och prognostiseras som grönt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Perioden i sammanfattning

De ekonomiska förutsättningarna är fortsatt krävande trots låg inflation. Höga prisnivåer och pensionskostnader utgör stora utmaningar generellt för regionen.

Trots svårigheter att uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi finns tecken på inbromsning av vissa kostnader. De åtgärder som genomförs till följd av beslutet om restriktivitet har börjat visa effekt. Här finns ytterligare potential och arbetet ska därför fortsätta. Längre fram i detta kapitel finns ett avsnitt med beräkningar av ekonomisk effekthemtagning kopplat till projekt och andra åtgärder som ska följas under pågående förändrings- och omställningsarbete.

Prognosbedömning av mål och indikatorer

Mål	Prognos	Indikator	Prognos
Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat ³	Negativ	Ekonomiskt resultat regionövergripande	Negativ
		Ekonomiskt resultat per nämnd/förvaltning:	
		Hälso- och sjukvård (inklusive HMC)	Negativ
		Kollektivtrafik	Negativ
		Regional utveckling	Positiv
		Förvaltning Fastighet och service	Negativ
		Närvården Västmanland	Positiv
		Förvaltning Digitalisering	Positiv
		Regionkontor	Positiv
		Nytt akutsjukhus Västerås	Positiv
		Politisk verksamhet	Positiv
Nettokostnadsökningstakt	Oförändrad		
Regionens finansiella ställning ska vara god	Negativ	Soliditet, inklusive totala pensionsförpliktelser	Negativ

Kommentarer till indikatorer och mål

Ekonomiskt resultat regionövergripande

Resultatet enligt balanskravet uppgick per augusti till -561 miljoner kronor att jämföra med -627 miljoner kronor samma period föregående år. Det prognostiserade balanskravsresultatet för helåret 2024 beräknas bli -690 miljoner kronor. Regionen når inte det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning. Indikatorn på övergripande nivå bedöms därmed vara röd.

³ = Balanskravsresultat exklusive ianspråktagande av tidigare avsättningar.

Nettokostnadsökningstakt

Nettokostnadsutvecklingen per augusti var 7,3 procent att jämföra med 14,0 procent för samma period 2023. Nettokostnadsutvecklingen prognostiseras till 6,1procent för helåret 2024 att jämföra med 13,2 procent för 2023. Utvecklingen är visserligen positiv, men utifrån att nettokostnadsökningstakten är högre än vad regionen budgeterat bedöms indikatorn som gul.

Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat

Med ett prognostiserat balanskravsresultat på -690 miljoner kronor beräknas regionen på övergripande nivå inte nå det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning. Ekonomiska obalanser i Hälso- och sjukvårdsnämnden, Kollektivtrafiknämnden samt Fastighet- och serviceförvaltningen är orsaker till det negativa balanskravsresultatet. Ett negativt resultat på maximalt 800 miljoner kronor kan täckas av tidigare års avsättningar i eget kapital.

Målet bedöms sammantaget som rött.

Regionens finansiella ställning

Till följd av det negativa resultatet per augusti har den långsiktiga betalningsförmågan och soliditeten försämrats. Regionen har till och med augusti tagit upp lån om 400 miljoner kronor och utnyttjar även bankkontokrediterna under perioden. Marknadsvärdet på placerade pensionsmedel ökade dock under året. Prognosen visar på fortsatt negativt resultat och investeringen i nytt akutsjukhus Västerås löper på i högre takt än förväntat varför soliditeten bedöms försämrats ytterligare under året. Då regionens finansiella ställning försämrats bedöms målet som rött.

Prognosbedömning av uppdrag

Uppdrag	Prognos
25. Under hela planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder fortsätta arbetet med att effektivisera och förbättra tjänster, arbetssätt och administration för att uppnå ökad effektivitet och sänkt kostnadsökningstakt för regionen som helhet.	Delvis planenligt
26. Under hela planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder arbeta för att öka regionens intäkter.	Planenligt
27. Under 2024 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder se över gällande övergripande styr- och uppföljningsdokument som kan upphöra att gälla alternativt omhändertas på ett annat sätt.	Planenligt
28. Under planperioden ska regionstyrelsen öka fokuset på inköpsprocess och avtalstrohet i syfte att minska regionens kostnadsutveckling på kort och lång sikt.	Planenligt

Kommentarer till uppdrag

25. Under hela planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder fortsätta arbetet med att effektivisera och förbättra tjänster, arbetssätt och administration för att uppnå ökad effektivitet och sänkt kostnadsökningstakt för regionen som helhet:

Flertalet effektiviseringsåtgärder pågår, såsom digitalisering av olika flöden inom Centrum för ekonomi, förbättringar av digitala tjänster inom bland annat Kollektivtrafiknämnden med ett nytt biljettsystem, genomlysning av försäljningsenheter samt effektiviseringar i städning och transporter. Hälso- och sjukvårdsnämnden fortsätter införandet av Tessa, ett schemalägningsverktyg som ska effektivisera arbetet med hälsosam schemaplanering. Verksamhetsmässiga förändringar genomförs för ökad effektivitet inom radiologi Köping, trycksårsdata tillgängliggjorda på alla beslutsnivåer inom vården för bättre kunskap och möjlighet till proaktiv hantering. Förändringsarbete pågår men effekter dröjer varför uppdraget prognostiseras som gult.

26. Under hela planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder arbeta för att öka regionens intäkter:

Arbete pågår i flera nämnder och förvaltningar med olika identifierade förslag till ökade intäkter som ska beslutas under hösten. Kollektivtrafiknämnden gör riktade insatser mot företag och

organisationer för att öka reklamintäkterna. Arbetet går planenligt och prognostiseras som grönt.

27. Under 2024 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder se över gällande övergripande styr- och uppföljningsdokument som kan upphöra att gälla alternativt omhändertas på ett annat sätt:

En kontinuerlig uppföljning pågår och uppdateringar görs när relevanta ändringar så kräver. Ett uppdrag kopplat till att undvika onödiga styrdokument i ledningssystemet har påbörjats. Arbetet fortlöper enligt plan och uppdraget prognostiseras som grönt.

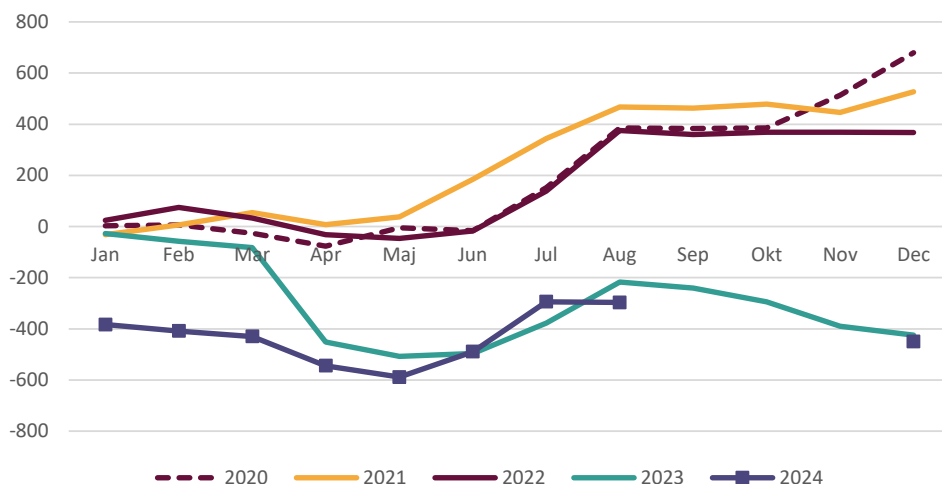
28. Under planperioden ska regionstyrelsen öka fokuset på inköpsprocess och avtalstrohet i syfte att minska regionens kostnadsutveckling på kort och lång sikt:

Inköp ser över sina processer och ett arbete kring avtalstrohet har genomförts. Arbetet pågår enligt plan och prognostiseras som grönt.

Verksamhetens resultat och prognos

Periodens resultat

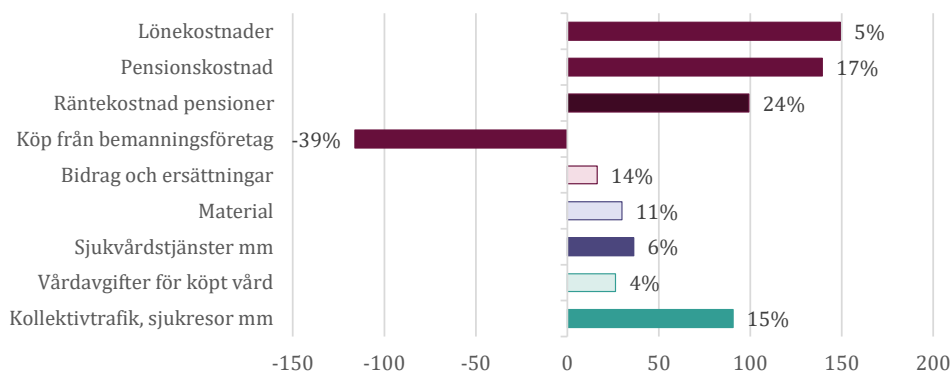
Verksamhetens resultat (före finansiella poster) uppgick till -297 miljoner kronor. Resultatet för motsvarande period föregående år var -217 miljoner kronor.

Intäkts- och kostnadsutveckling

Verksamhetens intäkter minskade med 120 miljoner kronor, vilket främst kan härledas till lägre riktade statsbidrag. Trafikavgifterna ökade med 15 miljoner kronor och patientavgifterna med 5 miljoner kronor.

Verksamhetens kostnader var 388 miljoner kronor högre jämfört med samma period föregående år. Borträknat pensionskostnadsökningen på 139 miljoner kronor var ökningen 249 miljoner kronor. De största förändringarna kan ses i diagrammet nedan.

Helårsprognos och verksamhetens resultat

Verksamhetens helårsresultat prognostiseras till - 450 miljoner kronor (före finansiella poster) inom intervallet +100 miljoner kronor till - 100 miljoner kronor. Bedömningen baserar sig på de prognoser nämnder och förvaltningar har lämnat samt en övergripande bedömning för övriga delar. Verksamhetens budgeterade helårsresultat är +312 miljoner kronor. Nämnders och förvaltningars prognoser uppgår till -1 035 miljoner kronor. Läs mer under rubriken *Nämnders/förvaltningars resultat och prognos*. Det prognostiserade underskottet inom nämnder och förvaltningar balanseras delvis av bättre skatteintäktsprognoser och tillkommande generella statsbidrag jämfört med budget.

Helårsprognosen för verksamhetens resultat förbättras jämfört med prognosen i delår 1 med 150 miljoner kronor. Orsaker till detta är förbättrad prognos för nämnder och förvaltningar, högre nivå på statsbidraget för läkemedel samt utnyttjade medel i regionstyrelsens anslag.

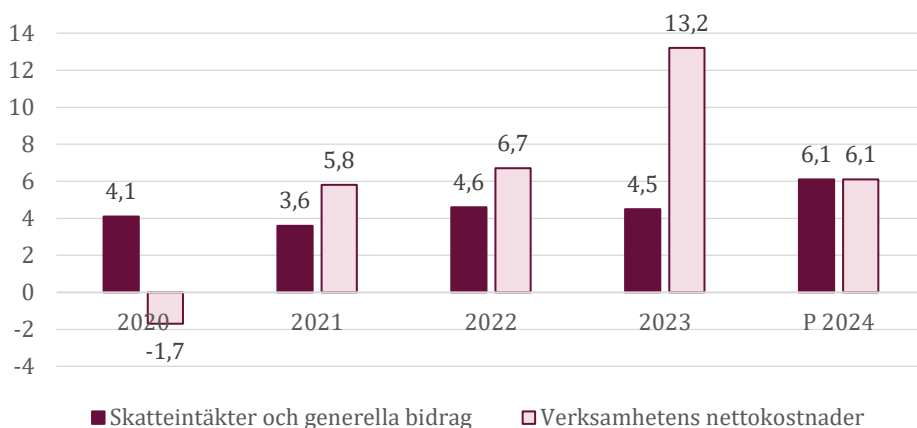
Osäkerhetsfaktorer i prognosen är hur arbetsmarknaden utvecklas vilket påverkar regionens skatteintäkter och om beslutade effektiviseringsåtgärder ger utlovad effekt.

Budgeterat resultat	312	
Positiva avvikelser	273	
Negativa avvikelser	-1 035	
Verksamhetens resultat 2024	-450	
	Positiva avvikelser	Negativa avvikelser
Förvaltningar och nämnders resultat		-1 035
Skatteintäkter	6	
Generella statsbidrag och utjämning	393	
Övriga gemensamma kostnader och intäkter	-126	
Totala avvikelser	273	-1 035

Kostnadsutveckling

Prognosen på både nettokostnadsutvecklingen och utvecklingen för skatteintäkter och generella statsbidrag är för 2024 är 6,1 procent ökning. När det gäller nettokostnadsutvecklingen är

den betydligt högre än budgeterade -4,1 procent men lägre än föregående år.

Skatter och generella statsbidrag

Skatter och generella statsbidrag ökade med 429 miljoner kronor (6,4 procent) jämfört med samma period föregående år. Skatteintäkterna ökade med 107 miljoner kronor och de generella statsbidragen med 322 miljoner kronor, varav 248 miljoner kronor avser sektorsbidraget till hälso- och sjukvården. Den senaste skatteprognosen visar en förbättring på 26 miljoner kronor för 2024, jämfört med aprilprognosen.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 161 miljoner kronor, vilket i huvudsak berodde på en stark börsutveckling under perioden med höga orealiserade vinster. Räntekostnaden på pensionsavsättningen ökade med 99 miljoner kronor samtidigt som räntekostnaden för extern upplåning ökade i jämförelse mot samma period förra året. I delårsbokslutet uppgår de orealiserade vinsterna/förlusterna i pensionsmedelsportföljen till 600 miljoner kronor. Exklusive orealiserade vinster/förluster är finansnettot -439 miljoner vilket är 106 miljoner kronor sämre jämfört med samma period föregående år och beror på ökad räntekostnad på pensionsavsättningen.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella poster uppgick till -135 miljoner kronor. Resultatet för motsvarande period föregående år var -239 miljoner kronor.

Resultatet efter finansiella poster för helåret prognostiseras till -270 miljoner kronor (-308 miljoner kronor 2023). Nettot för orealiserade vinster/förluster har satts till +600 miljoner kronor vid årets slut, vilket bygger på oförändrad börsutveckling för resten av året. Budgeterat resultat efter finansiella poster är -53 miljoner kronor.

Nämnders/förvaltningars resultat och prognos

Nämnders och förvaltningars samlade resultat per augusti uppgick till -596 miljoner kronor. Hälso- och sjukvårdsnämnden stod för ett underskott om 622 miljoner kronor. Övriga nämnder och förvaltningar redovisade sammantaget ett överskott om 26 miljoner kronor. Det samlade prognostiserade helårsresultatet för nämnder och förvaltningar uppgår till -1 035 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 215 miljoner kronor sedan delår 1. Överföring av sektorsbidraget från övergripande till Hälso- och sjukvårdsnämnden är den främsta orsaken till förbättringen, 165 miljoner kronor. Hälso- och sjukvårdsnämndens prognos uppgår till -1 045 miljoner kronor. Utfall och prognos per nämnd och förvaltning framgår av driftredovisningen på sidan 37. Nedan kommenteras både utfall och helårsprognos för Hälso- och sjukvårdsnämnden samt prognos för övriga nämnder och förvaltningar:

Hälso- och sjukvårdsnämndens resultat till och med augusti blev -622 miljoner kronor vilket är 695 miljoner kronor sämre än budget men något bättre än samma period 2023. Merparten

av budgetavvikelsen kan hänföras till periodens del av den i förvaltningsplanen beskrivna ingående obalansen som för helåret bedömts till -1 100 miljoner kronor. Underskottet är även kopplat till ökade pensionskostnader med anledning av inflationen, fler anställda, inhyrd bemanning samt köpt vård. Resultatet har förbättrats med tillkommande sektorsbidrag 110 miljoner kronor i augusti.

Det har i vissa delar av verksamheten, inte minst inom slutenvården och inom akutverksamheten, funnits stora svårigheter med bemanningen i sommar, samtidigt som det generellt varit stor efterfrågan på vård. Positivt är att sjukfrånvaron har minskat något jämfört med samma period föregående år och medarbetare arbetat mindre övertid.

Arbetade tiden ökade motsvarande 26 årsarbetare jämfört med föregående år. Minskad utbildningstid, fler anställda samt fler timanställda är den största anledningen till den ackumulerade ökningen. Aktiva rekryteringar av hyrpersonal har gjorts under året. Arbetet med oberoende hyrpersonal pågår och en tydlig reducering av extern inhyrd bemanning jämfört med 2023 syns. Den arbetade tiden minskade motsvarande 84 årsarbetare och avsåg främst inhyrda sjuksköterskor men även läkare.

Hälso- och sjukvårdsnämndens prognos på -1 045 miljoner kronor är en förbättring med 190 miljoner kronor jämfört med april. Tillkommande sektorsbidrag står för 165 miljoner kronor varför den reella förbättringen är cirka 25 miljoner kronor.

Det prognostiserade resultatet på -1 045 miljoner kronor förklaras i huvudsak av den i förvaltningsplanen ingående obalansen, ökade pensionskostnader, fler anställda och köpt vård. Kostnaden för inhyrd bemanning har minskat jämfört med 2023 men kostar mer än budget.

Bruttokostnadsutveckling för perioden är 5,4 procent vilket är bättre än i delår 1 då ökningen var 5,9 procent. Ökade pensionskostnader på grund av inflationen har stor påverkan på bruttokostnadsutvecklingen. Den egna lönekostnaden är + 4,9 procent i ökningstakt samtidigt minskar kostnaden för inhyrd bemanning med 40 procent, främst inom kategorien sjuksköterskor.

Uppdragen i förvaltningsplanen genomförs i stort enligt plan med vissa försenade effekter av handlingsplaner för oberoende hyr som startade under hösten 2023 och färre årsarbetare. Även uppdragen inom ramen för målbilden för hälso- och sjukvården 2029 har initierats.

Pilotprojektet för Skifttjänst har startat under årets första halvår och har nu förlängts till årsskiftet och erbjuder en hälsosam schemaläggning och har potential att minska bemanningsbehovet av vårdpersonal. Den initiala utvärderingen av den första omgången innan sommaren visade på stor uppskattning från både medarbetare och chefer och en ny utvärdering kommer att ske under hösten

Kollektivtrafiknämnden prognostiserar ett underskott på 15 miljoner kronor för 2024. Detta på grund av det inte har gått att reducera den parallellgående busstrafiken då tågtrafiken ännu inte är tillräckligt robust.

Regionala utvecklingsnämnden prognostiserar ett överskott på 1 miljon kronor att jämföra med föregående år då prognosen var minus 1,5 miljoner kronor.

Fastighet- och serviceförvaltningen prognostiserar ett underskott på 14,5 miljoner kronor för helåret 2024. Den negativa prognosen beror till största del på kostnader inom Regionfastigheter såsom ökade material- och reparationskostnader, ökade kostnader för snöröjning, finansiell leasing, självrisker för försäkringsärenden samt kapitalkostnader.

Närvården Västmanland prognostiserar ett resultat i enlighet med avkastningsmålet på 1,7 miljoner kronor för helåret 2024.

Förvaltningen för digitaliseringsstöd prognostiserar ett överskott på 13 miljoner kronor för 2024. Överskottet kan hänföras till lägre supportkostnad för Cosmic samt ej tillsatta tjänster.

Regionkontoret prognostiserar ett överskott på 20 miljoner kronor för 2024. 10 miljoner avser outnyttjade regionövergripande forsknings- och utvecklingsmedel. Resterande del avser reserver, lägre personalkostnader samt övriga kostnader.

Program för Nytt akutsjukhus Västerås prognostiserar ett nollresultat för helåret 2024.

Ekonomisk effekthemtagning

Nämnder och förvaltningar som prognostiserar underskott måste redovisa aktiviteter/åtgärder för att komma i ekonomisk balans. Alla projekt, investeringar och förändringsarbeten som startats som bedöms ge en ekonomisk effekt ska följas upp så att denna effekt hämtas hem. Nedan finns en sammanställning över aktiviteter/projekt som beräknas ge en ekonomisk effekt om minst 5 miljoner kronor samt övriga mindre aktiviteter/projekt samlat per nämnd/förvaltning. Sammanlagt pågår aktiviteter och projekt som bedöms ge en årlig effekt/kostnadssänkning om 480 miljoner kronor varav 140 miljoner kronor är realiserade fram till och med augusti. Denna realisering återfinns i nämndernas samlade prognos och planerade åtgärder är inte i nivå med det prognostiserade underskottet för året. Ytterligare effekter/åtgärder behöver därför tas fram för att få en ekonomi i balans.

Aktivitet/projekt	Tidplan	Nämnd/ förvaltning	Beräknad effekt (mnkr)	Realiserad effekt (mnkr)	Kommentar
100 färre årsarbetare (timmar)		2024 HSN	50	0	plus 26 årsarbetare
Avtalstrohet		2024 HSN	10	0	spend-analys uppstartad
Oberoende hyr		2024 HSN	200	100	lägre än fg år, högre än budget
HoS 2029		2029 HSN	137	0	Projekt pågår
Aktiviteter i verksamhetsplaner		2024 HSN	30	15	75% av plan
Övriga aktiviteter och projekt		2024 HSN	11	20	Bättre effekt än uppskattat
Reducering av busstrafik		2025 KTN	14	0	Förutsätter robust tågtrafik
Översyn länsöverskridande buss		2025 KTN	7	0	Nytt avtal med Uppsala från 2025
Övriga aktiviteter och projekt		2025 KTN	8	0	Effekter 2025
Övriga aktiviteter och projekt		2024 RUN	2	1	Vakanta tjänster
Övriga aktiviteter och projekt		2024 FSF	6	0	Effekter redovisas i ÅR
Övriga aktiviteter och projekt		2024 RK	5	4	Ej tillsatta tjänster
Total ekonomisk effekt på planerade aktiviteter/projekt			480	140	

Finansiell ställning

Tillgångar

De materiella tillgångarna ökade med 414 miljoner kronor framför allt beroende på byggnation av NAV. Omsättningstillgångarna ökade med 355 miljoner kronor på grund av ökat marknadsvärde på placerade medel.

Investeringar

Investeringarna till och med augusti uppgick till 703 miljoner kronor och ram för helåret är 1 322 miljoner kronor. Den totala budgeten inklusive överförda medel från tidigare år uppgår till 1 746 miljoner kronor.

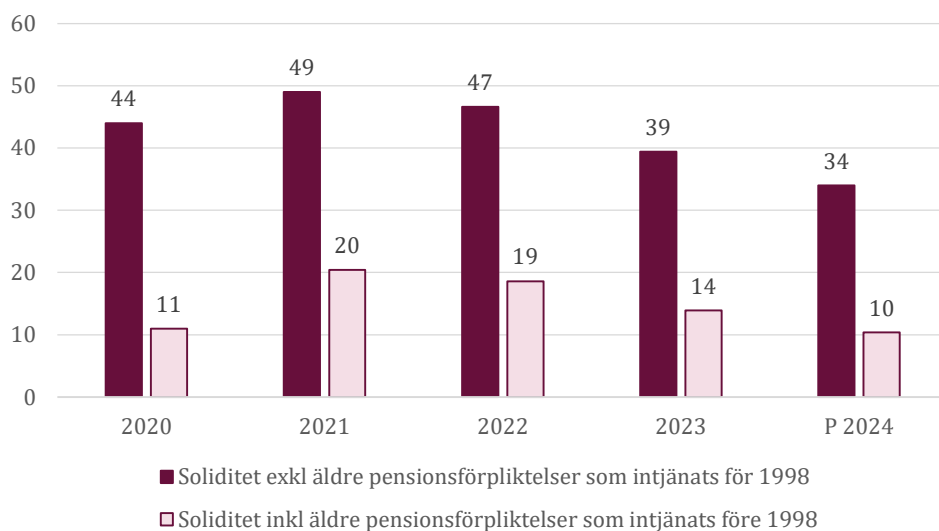
Regionens prognostiserade investeringsutfall för år 2024 är 1 428 miljoner kronor. Fastighetsinvesteringarna prognostiseras till 1 095 miljoner kronor, inventarier och utrustning till 263 miljoner kronor och bilar, transportmedel och leasingavtal kopplade till fordon 22,7 miljoner kronor. Inga nya avtal har tillträtts gällande finansiell leasing av fastigheter.

Eget kapital

Det egna kapitalet har på grund av negativt periodresultat minskat till 5 153 miljoner kronor (5 281 miljoner kronor 2023). Justering av det egna kapitalet har gjorts med 7 miljoner kronor på grund av att två gamla hyreskontrakt som bedömts som finansiell leasing låg kvar under 2023 trots att nytt kontrakt som ersatte dessa tecknats och lagts in. Prognosen för årets resultat innebär att det egna kapitalet blir lägre jämfört med 2023.

Soliditet

Soliditeten har försämrats med tre procentenheter sedan årsskiftet och uppgår till 36 procent. Inklusive pensionsförpliktelse som intjänades före 1998, det vill säga de som redovisas i ansvarsförbindelsen, uppgår soliditeten till 11 procent, även det en försämring med nästan tre procentenheter. Soliditeten påverkas både av negativt resultat och av ökad investeringsnivå.

Avsättningar

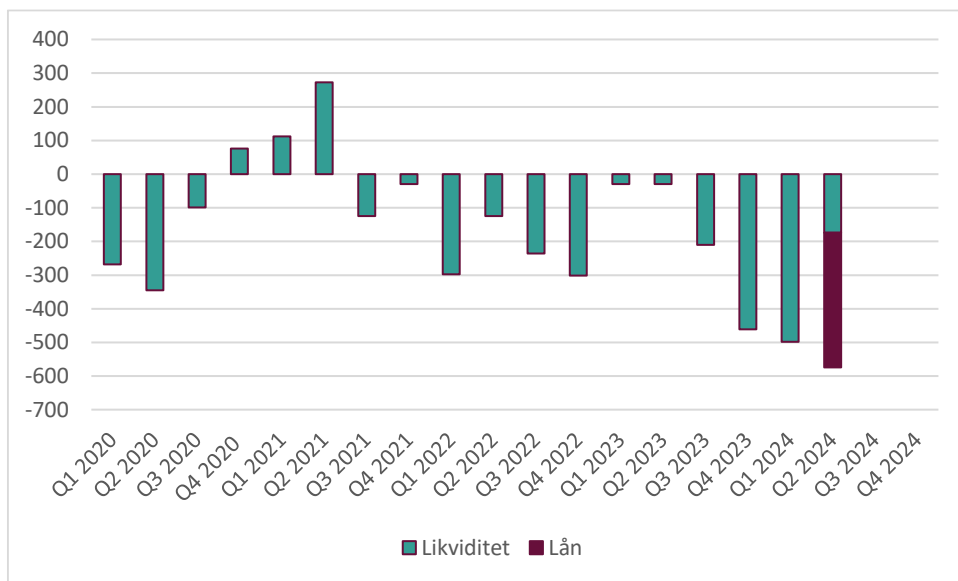
Avsättningarna ökade med 940 miljoner kronor på grund av den stora påverkan inflationen har på pensionsskulden.

Skulder

Vid utgången av delåret hade regionen 400 miljoner kronor i externa lån (exklusive långfristig leasingskuld), Samtidigt utnyttjades även bankkontokredit. Ytterligare extern upplåning kommer att krävas under året och prognosen för helåret visar på extern upplåning motsvarande 800 miljoner kronor (investeringsbidrag och leasingskuld ej inräknat).

Likviditet

Likviditeten har försämrats under året och utnyttjandet av bankkontokredit har periodvis varit hög. Beslut togs att nyttja långsiktig lånefinansiering från Kommuninvest för att öka utrymme på bankkontokredit. Den negativa likviditeten beror främst på de allt tyngre investeringsfakturorna i det nya akutsjukhuset, NAV Etapp 1. Verksamheternas kostnader har även ökat i jämförelse mot samma period förra året. Ökade kostnader utan intäktsförstärkning ger en direkt negativ effekt på likviditeten. Samtidigt står regionen inför en lång och tung investeringsperiod i det nya akutsjukhuset, vilket innebär att ytterligare extern upplåning kommer att krävas under en lång period framåt. Diagrammet nedan visar regionens likviditetsutveckling.

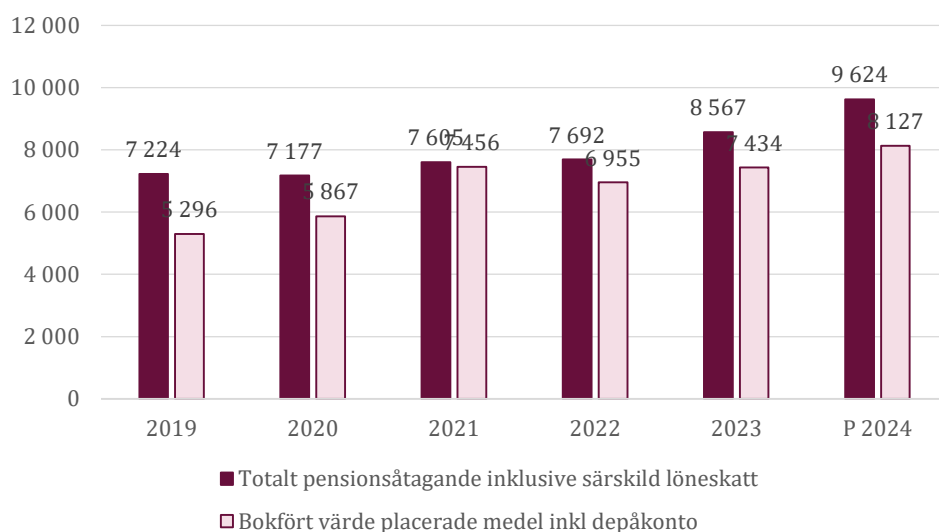
Pensionsmedelsförvaltning och pensionsskuld

Pensionsmedelsportföljen ökade med 8,8 procent i värde under årets första åtta månader. Marknadsvärdet var den sista augusti 8 087 miljoner kronor varav avsatta medel 3 187 miljoner kronor. Från årsskiftet har pensionsmedelsportföljen ökat med 653 miljoner kronor. Värdeutvecklingen var sämre än jämförelseindex (11,2 procentenheter) och bättre än målsättningen (3,8 procentenheter). Portföljförvaltningen har skett inom ramen för gällande finanspolicy.

Trots en god portföljutveckling har relationen mellan tillgångarna och den totala pensionsskulden, skuld täckningsgraden, försämrats något under 2024 på grund av inflationens stora påverkan på pensionsskulden. Vid utgången av augusti uppgick konsolideringsgraden (placerade pensionsmedel som andel av total pensionsskuld) till 84 procent. Konsolideringsgraden beräknas på portföljens marknadsvärde vid given tidpunkt vilket kan innebära att den både kan minska och öka under året.

I prognosen för 2024 förväntas pensionsskulden öka till ca 9,6 miljarder, se diagram. Prognosen baseras på KPA:s senaste augustiprognos.

Framtida avsättningar bedöms idag inte vara möjliga utifrån den tunga investeringsfas regionen är inne i, men bedöms heller inte krävas, då matchningen mot pensionsskulden kommer att vara tillräckligt hög för att klara regionens framtida pensionsåtagande.

Ansvarsförbindelser

Regionen har pensionsförpliktelser för pensioner intjänade före 1998 och dessa uppgick per 31 augusti till 3 561 miljoner kronor. Övriga ansvarsförbindelser, framför allt borgen till Transitio och Svealandstrafiken, uppgick till 1 496 miljoner kronor. Under året har regionstyrelsen (2024-04-09 RV231017 §56) bifallit ett nämndinitiativ om att medfinansiera ett tågstopp på Finnslätten på samma sätt som Västerås stad. Beslutet innebär medfinansiering upp till 200 miljoner kronor vilket ingår i beloppet för övriga ansvarsförbindelser.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning utifrån en stark och uthållig ekonomi ska vara grunden för regionens verksamhet. Det skapas genom att verksamheten drivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och att dagens kostnader inte skjuts över på framtida generationer. För både verksamhet och ekonomi finns ett antal regionövergripande mål. I strävan mot en god ekonomisk hushållning ska såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska mål beaktas.

Uppföljningen av regionens verksamheter och dess mål finns beskriven i tidigare avsnitt under respektive målområde. Sammanfattningsvis har genomförandet av uppdrag och aktiviteter löpt på bra. Av fullmäktiges 28 uppdrag är bedömningen att 24 kommer att vara gröna och 4 gula vid årets slut. Av indikatorer inom verksamhetsperspektivet (exklusive ekonomi) med utfall för perioden, prognostiseras 3 bli gröna, 6 gula och 2 röda. Av kollektivtrafikens 2 mål prognostiseras 1 bli grönt och 1 gult.

Den långsiktiga finansiella målsättningen, enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning, innebär att det ekonomiska resultatet (balanskravsresultatet) över en konjunkturcykel ska motsvara två procent av skatter och generella statsbidrag. Med ett prognostiserat balanskravsresultat på -690 miljoner kronor uppnås varken den långsiktiga finansiella målsättningen, det finansiella målet att under året uppnå fastställt ekonomiskt resultat och inte heller målet att soliditeten ska öka. Balanskravsresultatet över en konjunkturcykel (10 år) motsvarar med prognostiserat resultat 1,5 procent av skatter och generella statsbidrag.

Den sammanlagda bedömningen är att regionen under 2024 endast delvis uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning och att förbättring krävs inom flera delar. Både kostnadsnivå och kostnadsutvecklingstakt behöver sänkas kraftigt för att klara framtida utmaningar.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat innebär att samtliga realisationsvinster och realisationsförluster som uppkommit vid försäljning av en anläggningstillgång räknas bort liksom orealiserade förändringar på placerade medel. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år enligt kommunallagen. Balanskravsresultatet uppgick den 31 augusti till -561 miljoner kronor, samma period föregående år var resultatet -627 miljoner kronor.

Det prognostiserade balanskravsresultatet för 2024 uppgår till -690 miljoner kronor att jämföra med budget 2024 på -53 miljoner kronor och -607 miljoner kronor 2023. Hela det prognostiserade balanskravsresultatet kan täckas av tidigare avsättningar för tillfälliga kostnadsökningar.

Resultat enligt balanskravet (mnr)	P2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	-270	-308	-371	1 292	998
Avgår realisationsvinster	0	-1	0	-16	0
Avgår orealiserade vinster och förluster	-600	-449	683	-916	-357
Återföring av orealiserade vinster tidigare år	180	151	109	109	149
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-690	-607	422	468	789
Avsättning forskningsfond			-10	-10	-10
Avsättning Salberga			-2	-2	-2
Tidigare avsatt	2 370	2 977	2 567	2 110	1 331
Upplösning av avsättning	-690	-607			
Avsatt för att möta tillfälliga framtida intäktsminskningar eller kostnadsökningar	1 680	2 370	2 977	2 566	2 110

Koncernen

Inga sammanställda räkenskaper görs i delårsrapporten men nedan presenteras bolag och kommunalförbund med ägande över 20 procent.

Folktandvården Västmanland AB

Periodens resultat uppgick till 13,5 miljoner kronor och prognostiserat årsresultat är 15,5 miljoner kronor, avkastningskravet är 1,7 miljoner kronor. Resultatet har påverkats av högre intäkter bland annat uppräknad ersättning barnpeng och minskade personalkostnader både genom färre medarbetare men till stor del också en positiv pensionsprognos. Pensionskostnaden kommer fördubblas till 2025.

Fortsatt hög konkurrens om medarbetare och patienter påverkar verksamheten. För närvarande finns åtta vakanta tjänster som tandläkare, tandhygienist, tandsköterska och en klinikchef. Fyra tandhygieniststudenter genomför just nu sin verksamhetsförlagda utbildning på två kliniker och dialog pågår för att forma motsvarande koncept för tandläkarstudenter.

Folktandvården Västmanland AB	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	100	100	100
Omsättning	247	239	235
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	16	14	11
Balansomslutning (mnkr)	215	210	191
Investeringar (mnkr)	10	10	4
Soliditet (procent)	44	40	38
Medeltal anställda	247	240	235

Svealandstrafiken AB

Resultatet för perioden var -8,1 miljoner kronor, prognostiserat resultat för året är 20 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor bättre än avkastningskravet på 10,8 miljoner kronor. Den fortsatta effekten av genomförda och pågående effektiviseringar i verksamheten tillsammans med en gynnsam prisutveckling bidrar till den positiva prognosen för helåret. Den fortsatta försenade leveransen av nya bussar medför utmaningar och fördyringar för att hålla i gång delar av den föråldrade fordonsparken 2024. Av årets budgeterade investeringar om 475 miljoner kronor bedöms endast 50 miljoner nyttjas.

Svealandstrafiken AB	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	50	50	50
Omsättning	1 339	1 281	1 059
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	20	15	7
Balansomslutning (mnkr)	1 064	1 132	1 127
Investeringar (mnkr)	50	59	99
Soliditet (procent)	16	13	12
Medeltal anställda	1 100	1 074	1 073

Nya Västerås Flygplats AB

Periodens resultat efter kostnadstäckning enligt budget var -0,3 miljoner kronor. Prognosen för helåret är 0 efter upplösning av överavskrivningar om 0,7 miljoner kronor och förutsätter en normal vinter. Stockholm-Västerås flygplats är för år 2024 en av regeringen utpekad beredskapsflygplats.

Under våren skedde ett VD-byte vilket medförde en ny ledningsorganisation och godkännande av ett nytt certifikat för att fortsatt få bedriva flygplatsen som planerat. Det finns en stor underhållsskuld i anläggningen och diskussioner förs med fastighetsägare samt även räddningstjänsten för att förbättra möjligheten att bedriva räddningstjänst utmed E18.

Tillsammans med andra flygplatser pågår ett arbete för att möjliggöra omställning till "Grön flygplats". Aktivt arbete för att få fler flygbolag och charterbolag att flyga till och från Västerås pågår vilket med god planering kan inrymmas med samma mängd personal.

Nya Västerås Flygplats AB (NVFAB)	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	50	50	50
Omsättning	19	19	16
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	-1	1	0
Balansomslutning (mnkr)	22	30	37
Investeringar (mnkr)	2	3	0
Soliditet (procent)	0	3	1
Medeltal anställda	21	23	21

Tåg i Bergslagen AB

Resultatet för perioden är + 64,4 mnkr vilket bland annat beror på högre trafikintäkter än budgeterat men även på lägre banavgifter och fordonshyra då trafikreducering skett delar av året. Prognosen för 2024 pekar på ett positivt ekonomiskt resultat +35,2 miljoner kronor, budget 0,3 miljoner kronor.

Tåg i Bergslagen AB (TIB)	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	25	25	25
Omsättning	685	320	214
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	35	5	1
Balansomslutning (mnkr)	186	292	157
Investeringar (mnkr)	0	1	1
Soliditet (procent)	26	2	4
Medeltal anställda	9	9	7

Create Business Incubator Mälardalen AB

Bolaget ägs sedan våren 2022 till 25 procent av Region Västmanland. Genom förvärvet skapas förutsättningar för ett sammanhållet och effektivt sätt att stödja startups och små och medelstora företag med tillväxtpotential, inklusive scaleups, i Västmanland och Sörmland. Bolaget redovisar ett resultat för perioden om -0,4 miljoner kronor.

Create Business Incubator Mälardalen AB	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	25	25	25
Omsättning		12	11
Resultat efter finansiella poster (mnkr)		0	0
Balansomslutning (mnkr)		9	8
Investeringar (mnkr)		0	0
Soliditet (procent)		24	26
Medeltal anställda		7	6

ALMI Företagspartner Mälardalen AB

Almi Mälardalen genomför fortsatt insatser mot små och medelstora företag med tillväxtpotential genom affärsutveckling, lån och riskkapital. För att bättre kunna möta omvärldskrav och fortsätta stödja tillväxtföretag pågår just nu ett arbete för att minska antalet dotterbolag och därigenom minska administrativa kostnader. Beslut i alla regionen förväntas under hösten 2024 för att därefter genomföra förändringen under 2025.

Ekonomiskt utfall för perioden är +1,7 miljoner kronor, vilket är 1,5 miljoner kronor bättre än budget.

Almi Företagspartner Mälardalen AB	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	24,5	24,5	24,5
Omsättning		45,9	49,4
Resultat efter finansiella poster (mnkr)		1	3
Balansomslutning (mnkr)		29	29
Investeringar (mnkr)	0	0	0
Soliditet (procent)		72	71
Medeltal anställda	36	37	39

Kommunalförbundet Västmanlands teater

I år har tertial 2 inneburit en intensiv start och publiksuccé resulterade i förlängd spelperiod med fullsatt hus. Även Bistроверksamheten gick på högvarv och de sex kvällarna av Parkteater slog publikrekord.

Hösten blir intensiv med bland annat öppna repetitioner av Kameliadamen (premiär 5 oktober) i samband med Västerås kulturnatt och ungdomsföreställningen Pimple Pop (premiär 12 okt), där samverkan sker med Unga Klara, nationell scen för barn och unga. Under november återvänder Andrejs äppelträd vilken erbjuds stadens alla fyraåringar.

Periodens resultat är +0,8 miljoner kronor och prognosen för helåret är ett svagt positivt resultat.

Under delåret har 39 föreställningar/aktiviteter genomförts vilka besökts av 10 423 personer, varav 541 barn och unga.

Kommunalförbundet Västmanlands Teater	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	51	51	51
Omsättning	5	6	4
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	0	0	0
Balansomslutning (mnkr)	14	13	12
Investeringar (mnkr)	0	0	0
Soliditet (procent)	51	49	52
Medeltal anställda	37	37	39

Driftredovisning

	Budget- avvikelse 202408	Budget- avvikelse 202308	Budget- avvikelse Bokslut 2023	Prognos budget- avvikelse 2024	Budget region- ersättning 2024
Nämnder och förvaltningar					
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-622	-642	-481	-1 045	8 713
Kollektivtrafiknämnden	-16	27	29	-15	360
Regionala utvecklingsnämnden	-6	6	0	1	166
Regionstyrelsen					
Fastighet- och serviceförvaltningen	-27	10	1	-15	24
varav Fastighet	-25	-3	1	-15	
varav Kostnämnden	1	-1	-2	2	
Närvården Västmanland	13	4	14	2	0
Förvaltningen för digitaliseringsstöd	18	7	11	13	
Regionkontoret	40	40	20	20	266
Program nytt akutsjukhus Västerås	0	0	0	0	0
Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli	4	3	3	4	61
Summa nämnder och förvaltningar	-596	-545	-403	-1 035	9 588
Justering av poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader	-6 627	-6 176	-9 801	-9 806	
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-7 223	-6 721	-10 204	-10 841	

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt <i>Belopp i mnkr</i>	Budget 2024		Kvarvar	
	inkl överförda medel	Utfall 2024	ande medel	Prognos 2024
Immateriella anläggningstillg	17	3	14	0
Datorutrustning	64	33	31	66
Medicinsk apparatur	215	45	170	108
Byggnadsinventarier	1	0	1	0
Bilar och transportmedel	15	0	15	11
Leasingavtal	-1	11	-6	11
Övriga maskiner och inventarier	93	12	81	89
Tekniska hjälpmedel	43	34	9	51
Konst	-2	1	-3	-3
Byggnader	1 301	565	736	1 095
Leasingavtal byggnader	0	0	0	0
Investeringsbidrag	0	0	0	0
Summa	1 746	703	1 049	1 428

Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	202401- 202408	202301- 202308	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024
Verksamhetens intäkter	1 268	1 388	2 224	1 880	1 974
Verksamhetens kostnader	-8 491	-8 109	-12 429	-11 550	-12 815
Avskrivningar	-254	-248	-379	-402	-392
Verksamhetens nettokostnader	-7 478	-6 969	-10 583	-10 072	-11 233
Skatteintäkter	5 161	5 054	7 616	7 748	7 754
Generella statsbidrag och utjämning	2 020	1 698	2 543	2 636	3 029
Verksamhetens resultat	-297	-217	-424	312	-450
Finansiella intäkter	702	424	589	144	745
<i>varav realiserade vinster (verkligt värde)</i>	<i>606</i>	<i>335</i>	<i>469</i>		<i>606</i>
Finansiella kostnader	-540	-445	-474	-509	-565
<i>varav realiserade förluster (verkligt värde)</i>	<i>-6</i>	<i>-24</i>	<i>-20</i>		<i>-6</i>
Årets resultat	-135	-239	-308	-53	-270
Resultat enligt balanskravet	-561	-627	-607	-53	-690

Balansräkning

	Noter	202408	202312	202308
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		10	7	7
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		4 227	3 822	3 548
Maskiner och inventarier		660	650	631
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0	0
Summa Materiella anläggningstillgångar		4 896	4 480	4 186
Finansiella Anläggningstillgångar		141	135	160
Summa Anläggningstillgångar		5 037	4 615	4 346
Bidrag till statlig infrastruktur		153	161	165
Omsättningstillgångar				
Förråd m.m.		77	84	77
Fordringar		840	1 169	936
Kortfristiga placeringar		7 922	7 317	7 103
Kassa och bank		160	75	124
Summa Omsättningstillgångar		8 999	8 645	8 240
Summa Tillgångar		14 190	13 421	12 751
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital		5 153	5 281	5 351
Eget kapital		5 288	5 589	5 589
Årets resultat		-135	-308	-239
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		6 088	5 148	5 095
Andra avsättningar		0	0	0
Summa Avsättningar		6 088	5 148	5 095
Skulder				
Långfristiga skulder		641	266	243
Kortfristiga skulder		2 309	2 725	2 062
Summa Skulder		2 949	2 991	2 305
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder		14 190	13 421	12 751
Panter och ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0	0
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna		3 561	3 419	3 500
Övriga ansvarsförbindelser		1 496	1 282	1 524

Redovisningsprinciper

Not 1 – redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), och rekommendationer utgiva av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Redovisningsprinciperna i delårsbokslutet följer i allt väsentligt redovisningsprinciperna i årsredovisningen.

Regionen har inte konsoliderat de verksamheter som bedrivs i bolagsform i delårsrapporten utan har bedömt att det är tillräckligt med en kort beskrivning av viktiga händelser samt en redovisning av deras ekonomiska ställning.

I delårsresultatet har inflationens påverkan på pensionsskulden beaktats enligt prognos från KPA vilket ger ett sämre utfall än redovisad resultatprognos gör gällande. Semesterlöneskulden redovisas utifrån faktiskt intjänande och uttag vilket innebär att skulden minskar väsentligt vid sommarsemestern.

Regionen intäktför statsbidrag utifrån bidragets struktur.

Inga jämförelsestörande eller extraordinära poster finns i redovisningen för perioden.

Not 2 – Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar – Inga nya avsättningar har gjorts. Avsättningen för pensioner och liknande förpliktelser har justerats utifrån ny prognos från KPA augusti 2024.

Twister – Inga tvister som pågår bedöms få ekonomiska konsekvenser.

Grunden för bedömning av vad som är jämförelsestörande poster är lika tidigare år. Den påverkan som inflationen fått på pensionsskulden anses inte jämförelsestörande då detta avser en naturlig verksamhetskostnad.

Grund för bedömning av exempelvis riktade statsbidrag där osäkerheter föreligger är lika tidigare år. Försiktighetsprincipen gäller och endast bidrag som uppfyller intäktskriteriet i RKRs rekommendation R2 är intäktsfört.

Ansvarsförbindelse - Under året har regionstyrelsen (2024-04-09 RV231017 §56) bifallit ett nämndinitiativ om att medfinansiera ett tågstopp på Finnslätten på samma sätt som Västerås stad. Beslutet innebär medfinansiering upp till 200 miljoner kronor och motsvarande summa läggs som ny ansvarsförbindelse.

Noter

	202408	202308
3 - Verksamhetens intäkter		
Patientavgifter	99	95
Trafikintäkter	157	143
Försäljning av hälso- och sjukvård	162	159
Försäljning av tandvård	6	5
Försäljning inom regional utveckling	5	6
Försäljning av medicinska tjänster	53	53
Försäljning av övriga tjänster	112	97
Försäljning av material och varor	84	80
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	225	386
Offentliga bidrag (investeringar)	4	4
Övriga bidrag	317	318
Övriga intäkter	43	44
Realisationsvinster	0	0
Summa verksamhetens intäkter	1 268	1 388
4 - Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	3 290	3 143
Pensionskostnader inkl löneskatt	953	814
Övriga personalkostnader	0	6
Vårdavgifter för köpt vård	768	741
Sjukvårdstjänster mm	73	68
Köp från bemanningsföretag	184	301
Köp av utbildningsverksamhet	14	14
Läkemedel	836	831
Sjukvårdsartiklar mm	157	173
Material	297	265
Bidrag och ersättningar	713	668
Hyror och div övriga lokalkostnader	121	100
Transportkostnader kollektivtrafiken	703	612
Övriga kostnader	376	368
Realisationsförluster	0	0
Utrangeringar	5	5
Summa verksamhetens kostnader	8 491	8 109
5 - Avskrivningar		
Fastigheter	127	124
Inventarier	127	123
Immateriella tillgångar	0	1
Nedskrivning	0	0
Summa av- och nedskrivningar	254	248
6 - Skatteintäkter		
Preliminära skatteintäkter	5 158	4 962

Preliminär slutavräkning innevarande år	29	58
Slutavräkningsdifferens föregående år	-25	34
Summa skatteintäkter	5 161	5 054
7 - Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämning	970	936
Införandebidrag	0	0
Regleringsbidrag/avgift	137	80
Kostnadsutjämning	39	40
Statsbidrag läkemedelsförmåner	706	636
Statsbidrag ökade resurser till välfärden	0	0
Övriga generella statsbidrag	168	6
Summa generella statsbidrag och utjämning	2 020	1 698
8 - Finansiella intäkter		
Utdelningar på aktier och andelar	41	47
Ränteintäkter	1	1
Försäljning finansiella tillgångar	348	523
Bokfört anskaffningsvärde finansiella tillgångar	-200	-405
Återföring orealiserade värden tidigare år	-120	-101
Orealiserade vinster	606	335
Återföring av finansiella tillgångar	0	0
Övriga finansiella intäkter	26	23
Summa finansiella intäkter	702	424
9 - Finansiella kostnader		
Räntekostnader	12	1
Bankkostnader	2	2
Försäljning finansiella tillgångar	-312	-120
Bokfört anskaffningsvärde finansiella tillgångar	260	97
Återföring orealiserade värden tidigare år	55	24
Orealiserade förluster	6	24
Finansiella kostnader på pensionsavsättningar	508	409
Övriga finansiella kostnader	9	8
Summa finansiella kostnader	540	445
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring, %	4,3	0
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring, %	4,3	0
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med	0	0

Kassaflödesanalys

Belopp i mnr	Noter	REGIONEN		
		202408	202312	202308
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		-135	-308	-239
Justering för av- och nedskrivningar		254	379	248
Realisationsvinst/förlust, materiella anläggningstillgångar		0	-1	0
Justering för avsättningar		940	808	756
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		33	-67	-63
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 091	812	702
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		-277	-539	-168
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager		7	-18	-10
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-416	630	34
Kassaflöde från den löpande verksamheten		406	884	558
Investeringsverksamheten				
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	0
Investering i mark, byggnader och tekniska anläggningar		-565	-828	-468
Försäljning av mark, byggnader och tekniska anläggningar		0	0	0
Investering i maskiner och inventarier		-138	-189	-119
Investeringsbidrag			0	0
Försäljning av maskiner och inventarier			9	2
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-5	0	5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			24	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-708	-984	-580
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån		400	90	73
Amortering av skuld		-12	-10	-20
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0	1	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		388	81	54
Årets kassaflöde		85	-19	31
Likvida medel från årets början		75	94	94
Likvida medel vid årets slut		160	75	124

Bilaga

Uppdrag från 2023 som fortsatt gäller 2024 och som ej går planenligt är markerade nedan med utropstecken och kommenteras i förvaltningsberättelsen.

Nr	Uppdrag givna i reviderad RPB 2023-2025	2023	2024	2025	Till
1	Under 2023 ska regionala utvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden prioritera hälsofrämjande och förebyggande insatser utifrån hälsoekonomi och där störst effekt på befolkningsnivå uppnås.	x			RUN, HSN
2	Under 2023 ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att samarbetet fungerar väl för grupper med stort vårdbehov och arbeta för att utveckla patientens delaktighet utifrån personcentrerade arbetssätt i den västmanländska vården.	x			HSN
3	Under 2023 ska regionala utvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att insatser som stärker föräldraförmågan utvecklas och vara pådrivande för fler familjecentraler i Västmanland.	x			RUN, HSN
4	Under 2023 ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att barn och unga med psykisk ohälsa, möts med rätt insatser på rätt vårdnivå med god tillgänglighet och kvalitet såväl på första-linje-nivå som inom Barn- och ungdomspsykiatri.	x			HSN
5	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden ta fram ett seniorhälsovårdsprogram.	x	x	x	HSN
6	Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden leda arbetet med länets aktörer för förbättrat hälsoläge i befolkningen.	x	x !	x	RUN
7	Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder bidra till hälsofrämjande insatser som leder till ett förbättrat hälsoläge i länet.	x	x !	x	RS, HSN, RUN, KTN
8	Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden tillse att en regional systemanalys för transportinfrastruktur tas fram för att utveckla trafikinfrastrukturen i Västmanland.	x	x	x	RUN
9	Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden arbeta för att öka tryggheten inom kollektivtrafiken.	x	x	x	KTN
10	Under 2023 ska regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden aktivt arbeta för en effektiv och utvecklad kollektivtrafik i Västmanland och initiera en genomlysning av Svealandstrafiken.	x			RS, KTN
11	Regionala utvecklingsnämnden ska, i dialog med regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden, under planperioden tillsammans med övriga intressenter arbeta vidare med kort- och långsiktiga trafiklösningar för Finnslätten, inklusive tågstopp.	x	x	x	RUN RS, KTN
12	Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden, i dialog med regionstyrelsen, leda och utveckla samarbetet för att stärka kompetensförsörjningen i länet.	x	x	x	RUN RS

13	Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder arbeta för ett bättre näringslivsklimat i Västmanland.	x	x	x	RS, HSN, RUN, KTN
14	Under planperioden ska regionstyrelsen säkerställa att verksamheterna prioriterar utbildning, forskning och innovation i utvecklingsarbetet och arbeta för fler kombinationstjänster	x	x	x	RS
15	Under planperioden ska regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att åtgärder genomförs i syfte att uppnå målen i riktade och prestationsbaserade statsbidrag och andra överenskommelser	x	x	x	RS, HSN
16	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att fler patienter får vård inom vårdgarantins gränser, att köerna till telefonrådgivningen 1177 kortas och att belägningsgraden på vårdplatserna hålls på en nivå som minimerar överbeläggningar och antal utlokaliserade patienter	x	x	x	HSN
17	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden utveckla vårdgaranti-enhetens verksamhet. Fler verksamheter ska använda vårdgaranti-enhetens tjänster och fler patienter ska känna till och nyttja verksamheten	x	x	x	HSN
18	Under 2023 ska hälso- och sjukvårdsnämnden, i dialog med regionstyrelsen, ta fram förslag på strategisk utveckling av framtidens hälso- och sjukvård i Region Västmanland	x			HSN RS
19	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att arbetet med förflyttning mot en nära vård framskrider och konkretiseras samt att effekthemtagningar kontinuerligt realiserar.	x	x	x	HSN
20	Under 2023 ska regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden utreda och ta fram förslag på verksamheter som lämpar sig för LOU eller LOV.	x			RS, HSN
21	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden omarbota formerna för primärvårdsprogrammet och programmet utvecklas med inriktningen ett basuppdrag och tilläggsuppdrag och skapa förutsättningar för fast namngiven läkare, kontinuitet, fler vårdcentraler och för utveckling mot en god och nära vård.	x	x	x	HSN
22	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden låta utvärdera enheten för planerade operationer i Sala utifrån ekonomi, arbetsmiljö och påverkan på övriga operationsverksamheter.	x	x !	x	HSN
23	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld.	x	x	x	HSN
24	Under planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden delta i det nationella arbetet med kvinnosjukvård och arbeta för en stärkt förlossningsvård i Västmanland.	x	x	x	HSN
25	Under planperioden ska regionstyrelsen ta fram mål för regionens uthållighet och öka Västmanlands förmåga att hantera särskilda händelser i fredstid och vid höjd beredskap.	x	x	x	RS
26	Under 2023 och hela planperioden ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att förvaltningen och dess verksamheter vidtar åtgärder för en kostnadsutvecklingstakt som understiger intäkternas utveckling i syfte att nå långsiktig balans mellan verksamhet och finansiering.	x	x	x	HSN
27	Under 2023 ska hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att förvaltningen vidtar åtgärder för att förbättra och utveckla arbetssätt och tjänster så att hälso- och sjukvårdspersonal i ökad utsträckning använder sin arbetstid till kärnuppdraget.	x			HSN

28	Under 2023 ska regionstyrelsens och samtliga nämnders förvaltningar effektivisera administrationen och förbättra arbetssätt och tjänster för att uppnå ökad effektivitet och sänkt kostnadsökningstakt för sin förvaltning och därmed för hela Region Västmanland.	x			RS, HSN, RUN, KTN
29	Under 2023 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder vidta åtgärder för att minska administrativt merarbete till följd av politiska beslut.	x			RS, HSN, RUN, KTN
30	Under 2023 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder ta fram förslag på intäktsökningar för regionen och arbeta för att öka regionens intäkter.	x			RS, HSN, RUN, KTN
31	Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden aktivt arbeta med att identifiera och öka extern finansiering av kultur i Västmanland samt tydliggöra kopplingen mellan kultur och hälsa.	x	x	x	RUN
32	Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden och kostnämnden främja regional matproduktion.	x	x	x	RUN, KN
33	Under planperioden ska regionstyrelsen arbeta för en effektiv energiförbrukning och vidta åtgärder för att minska regionens energikostnader.	x	x	x	RS
34	Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden stimulera lokal elproduktion.	x	x	x	RUN
35	Under 2023 och kontinuerligt under hela planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder använda modellen för effekthemtagning vid investeringar och i samband med nya arbetssätt. Effekthemtagningarna ska realiseras och redovisas.	x	x	x	RS, HSN, RUN, KTN
36	Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder prioritera arbetet för att få en välmående personal och självständig bemanning.	x	x	x	RS, HSN, RUN, KTN
37	Under planperioden ska implementeringen och effekterna av hälso- och sjukvårdens kompetensmodell utvärderas och modeller för nya anställningsformer och ersättningsmodeller tas fram.	x	x	x	RS, HSN
38	Under 2023 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder säkerställa att uppdragstagare, entreprenörer och samarbetspartners inkluderas i arbetet med utvecklingen av god och nära vård.	x			RS, HSN, RUN, KTN
39	Regionstyrelsen får i uppdrag att under 2023 ta fram en sammanhållen investeringsprocess inklusive prioriteringsmodell för regionens samtliga investeringar.	x			RS